

REGLER FOR DIN PENSIONSORDNING

Den gamle pensionsordning

**April
2022**

1. OMFATTEDE MEDLEMMER	3	23. KLAGEADGANG	11
2. DEFINITION AF MEDLEMMER.....	3	24. IKRAFTTRÆDELSE	11
3. MEDLEMSKABETS START OG OPHØR.....	3	BILAG A. GRUPPEFORSIKRINGER.....	12
4. BEGRÆNSNINGER I HENHOLD TIL OVERENSKOMST ELLER FIRMAAFTALE	3	§ 1. GRUPPEFORSIKRINGENS DÆKNING.....	12
5. OPLYSNINGSPLIGT	3	§ 2. DÆKNINGSBERETTIGEDE	12
6. PENSIONS KASSENS YDELSER	3	GRUPPEFORSIKRING VED DØD	12
7. ALDERSPENSION	4	§ 3. GRUPPEFORSIKRINGSSUMMEN VED DØD	12
8. NEDSAT ERHVERVSEVNE.....	4	§ 4. HVEM UDBETALES GRUPPEFORSIKRINGSSUMMEN VED DØD TIL?	12
9. INDBETALINGSSIKRING	6	§ 5. SKATTEFORHOLD	12
10. ÆGTEFÆLLEPENSION.....	6	GRUPPEFORSIKRING VED INVALIDITET	12
10A. SAMLEVERPENSION	7	§ 6. DÆKNINGSSUMMER VED INVALIDITET.....	12
11. BØRNEPENSION.....	8	§ 7. SKATTEFORHOLD	13
12. GRUPPEFORSIKRING	8	GRUPPEFORSIKRING VED VISSE KRITISKE SYGDOMME .13	
13. OPSPARINGSORDNINGEN	9	§ 8. GRUPPEFORSIKRINGSSUMMEN VED VISSE KRITISKE SYGDOMME	13
14. GENERELT OM UDBETALINGER	9	§ 9. FORSIKRINGSBETINGELSER	13
15. OPHØR AF INDBETALINGER	9	§ 10. SKATTEFORHOLD.....	13
16. KONTANT UDTRÆDELSE ELLER OVERFØRSEL	9	FÆLLES BESTEMMELSER FOR DÆKNING VED DØD, INVALIDITET OG VISSE KRITISKE SYGDOMME	13
17. FORSIKRINGSTEKNISK GRUNDLAG	10	§ 11. MODREGNING AF ANDRE GRUPPEFORSIKRINGER .13	
18. ELEKTRONISK KOMMUNIKATION	10	§ 12. HVORNÅR DÆKKER FORSIKRINGEN IKKE?	13
19. FORÆLDELSE	10	§ 13. INDIVIDUEL FORSIKRING VED FRATRÆDELSE.....	13
20. ÆNDRING	10	BILAG A1. FORENEDE GRUPPELIVS FORSIKRINGSBETINGELSER VED VISSE KRITISKE SYGDOMME	14
21. PERSONOPLYSNINGER.....	10		
22. FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER MOD HVIDVASK OG FINANSIERING AF TERRORISME	10		

Bestyrelsen har fastsat reglerne i dette dokument i henhold til punkt 3 i pensionsregulativ af 20. marts 2021.

1. OMFATTEDE MEDLEMMER

1.1 Medlemmer optaget før 2008

Medlemmer, der har indbetalt til pensionskassen før 2008 og ikke har omvalgt til anden pensionsordning, er omfattet af dette dokument.

1.2 Genoptagelse af bidragsbetaling

Ved genoptagelse af bidrag for et hvilende medlem bliver bidragsindbetalinger omfattet af de regler og på den pensionsordning, som nyoptagne medlemmer på genoptagelsestidspunktet omfattes af.

1.3 Indskud og overførsler

Indskud, herunder overførsler fra anden pensionsordning, bliver omfattet af de regler og på den pensionsordning, som nyoptagne medlemmer på indskuds- henholdsvis overførselstidspunktet omfattes af.

1.4 Betaling af afgift

Ved betaling af afgift af en alderssum og efterfølgende oprettelse af en aldersforsikring, bliver aldersforsikringen omfattet af de regler og på den pensionsordning, som nyoptagne medlemmer på tidspunktet for betaling af afgiften omfattes af.

2. DEFINITION AF MEDLEMMER

2.1 Overenskomstmæssigt medlem

Et medlem, hvorefter der indbetales til pensionskassen efter en overenskomst eller lignende, der forpligter medlemmet som ansat til at være medlem af pensionskassen, er et overenskomstmæssigt medlem.

2.2 Firma medlem

Et medlem, hvorefter der indbetales til pensionskassen i henhold til en aftale mellem pensionskassen og det firma, medlemmet er ansat i, er et medlem i henhold til firmapensionsaftale.

2.3 Individuelt medlem

Et medlem, hvorefter der indbetales til pensionskassen efter medlemmet selv, har ønsket at være medlem af pensionskassen, er et individuelt medlem.

2.4 Flere medlemsstatusser

Et medlem kan have forskellige medlemsstatusser alt afhængig af hvorfra indbetalingen kommer.

3. MEDLEMSKABETS START OG OPHØR

3.1 Medlemskabets start

Et overenskomstmæssigt medlem optages fra optagelsestidspunktet, der følger af overenskomst eller lignende, hvis indbetaling sker rettidigt. Sker indbetaling ikke rettidigt kan optagelse ske når indbetaling modtages.

For øvrige medlemmer (et medlem i henhold til firmapensionsaftale og individuelt medlem) har medlemskabet virkning fra pensionskassens accept af indmeldelsen, medmindre andet aftales med pensionskassen.

3.2 Medlemskabets ophør

Medlemskabet ophører hvis medlemmet ikke længere har nogen opsparing hos pensionskassen eller hvis medlemmet udtræder af pensionskassen. Medlemskabet ophører dog senest ved medlemmets død.

4. BEGRÆNSNINGER I HENHOLD TIL OVERENSKOMST ELLER FIRMAAFTALE

4.1 Overenskomstmæssigt medlem

Et overenskomstmæssigt medlems valgmuligheder i dette dokument er begrænset af de til enhver tid gældende regler, som medlemmet er omfattet af i overenskomsten og kollektive aftaler mv.

4.2 Firma medlem

Et medlem optaget i henhold til firmapensionsaftale kan have valgmulighederne i dette dokument begrænset af den overordnede aftale mellem pensionskassen og medlemmets arbejdsgiver, der har indgået aftalen med pensionskassen.

5. OPLYSNINGSPLIGT

5.1 Ved optagelse, senere ændringer og ved søgning af ydelser

Et medlem er forpligtet til på opfordring fra pensionskassen at give skriftlige oplysninger om helbred eller andre forhold, som skønnes at være af betydning, både ved optagelsen, senere ændringer og når der søges om pension og andre ydelser fra pensionskassen.

5.2 Urigtige eller mangelfulde oplysninger

Hvis medlemmet afgiver urigtige eller mangelfulde oplysninger i forbindelse med forsikringens oprettelse eller ved senere ændringer, kan forsikringen bortfalde helt eller delvist efter reglerne i lov om forsikringsaftaler.

Afgiver andre end medlemmet urigtige eller mangelfulde oplysninger, har dette samme virkning, som hvis oplysningerne var afgivet af medlemmet.

6. PENSIONS KASSENS YDELSER

6.1 Anvendelse af indbetalinger

Indbetalinger som pensionskassen modtager anvendes til de ydelser pensionskassen tilbyder inden for de rammer, som pensionskassen til enhver tid tilbyder de enkelte medlemmer.

Pensionsbidragenes størrelse fastsættes i overensstemmelse med reglerne i medlemmets kollektive overenskomst.

For medlemmer, for hvem der ikke er fastsat bidrag i henhold til kollektiv overenskomst, skal pensionsbidraget udgøre samme bidragsbeløb eller være fastsat efter tilsvarende bestemmelser eller procentsats som angivet i overenskomst, aftale eller lignende.

Pensionskassen kan både tilbyde fradragsberettigede og ikke fradragsberettigede pensionsordninger.

Medlemmer vil fra den 1. april 2022 få fastsat deres forsikringsdækninger som en procentdel af den pensionsgivende løn eller som faste kronedækninger, jf. punkt 6.4. Medlemmets forsikringsdækninger, der tidligere var en procentdel af alderspensionen, er således blevet ændret pr. 1. april 2022.

6.2 Pensionsordning med eller uden forsikringer

Etablering eller ændringer af forsikringer kan være betinget af, at der afgives oplysninger om helbredsforhold, der kan godkendes af pensionskassen i henhold til

pensionskassens til enhver tid gældende antagelsesregler.

Hvis et medlem har startet udbetaling fra medlemmets pensionsordning og forsikringsdækninger af denne grund er ophørt helt eller delvist, vil efterfølgende indbetalinger til pensionsordningen ske til øvrige tilbageværende opsparings- og forsikringsdækninger.

Medlemmer, der er optaget før 1. april 2022 eller har foretaget ændringer før 1. april 2022, er omfattet af de antagelsesregler, der var gældende på optagelsestidspunktet henholdsvis ændringstidspunktet. For ændringer der foretages efter 1. april 2022, gælder pensionskassens til enhver tid gældende antagelsesregler.

For medlemmer der efter statut af juni 1990 og tidligere gældende statutter er optaget med helbreds-klausul og som på grund af død eller invaliditet ophører med erhvervsarbejde som følge af den ved optagelsen konstaterede invaliditet, anvendes reserven til oprettelse af en pensionsordning i pensionskassen til fordel for medlemmet, dennes ægtefælle eller børn under 21 år.

6.3 Ydelser fremgår af medlemmets pensionsoversigt

Et medlem modtager en pensionsoversigt, der viser de typer af ydelser, der gælder for medlemmet samt hvornår eventuelle forsikringsdækninger senest ophører.

6.4 Fastsættelse af forsikringsdækninger

Forsikringsdækninger fastsættes ud fra medlemmets pensionsgivende løn eller som en fast kronedækning.

Den pensionsgivende løn er den løn, som pensionskassen modtager pensionsindbetalinger af. Arbejdsgiverbetalt pensionsbidrag indgår ikke i den pensionsgivende løn.

Hvis den pensionsgivende løn ikke kendes af pensionskassen, vil pensionskassen beregne den pensionsgivende løn ud fra bidraget der modtages og bidragsprocenten. Hvis pensionskassen ikke kender bidragsprocenten, anvender pensionskassen en af pensionskassen fastsat procent.

For et medlem der ikke er i et arbejdsforhold eller hvor andre særlige forhold gør sig gældende, herunder for eksempel svingende løn, selvstændige og lignende, vil en forsikringsdækning blive fastsat af pensionskassen som en fast kronedækning.

Er der ikke blevet fastsat en fast kronedækning, vil forsikringsdækningen, ved svingende løn de seneste 12 måneder forud for det tidspunkt medlemmet er berettiget til en forsikringsdækning, blive fastsat ud fra et gennemsnit af de seneste 12 måneders løn forud for forsikringsudbetalingens start, hvis det giver et mere retvisende billede af medlemmets lønforhold. For selvstændige, hvor der ikke er blevet fastsat en fast kronedækning og hvor indtjeningen i året forud for forsikringsudbetalingens start afviger med mere end 25 procent fra tidligere års indtjening, beregnes et gennemsnit af de foregående tre års indtjening og forsikringsdækningen fastsættes ud fra dette. Hvis ikke der er en afvigelse på mere end 25 procent, fastsættes forsikringsdækningen ud fra indtjeningen i året forud for forsikringsudbetalingens start.

For medlemmer, der ikke har nogen arbejdsindtægt, vil de maksimale forsikringsdækninger, jf. punkt 6.5, blive fastsat med udgangspunkt i højeste dagpengesats.

6.5 Valg af forsikringsdækninger

Et medlem har ikke mulighed for at tilpasse størrelsen af forsikringsdækningerne undtagen længden/typen af

ægtefælle- og samleverpensionen, jf. punkt 10.2.

For et medlem, der får fastsat forsikringsdækninger i forhold til den pensionsgivende løn, kan dækningen ved indbetalingssikring maksimalt udgøre 30 % af den pensionsgivende løn.

7. ALDERSPENSION

7.1 Hvornår starter udbetalingen?

Retten til alderspension indtræder den 1. i måneden efter det fyldte 67. år, for så vidt den pågældende ikke allerede hæver pension.

7.2 Udbetalingsstart kan udskydes

Et medlem, der har ret til alderspension, kan udsætte pensioneringen, hvorved alderspensionens størrelse forhøjes på grundlag af aktuarmæssige beregninger efter regler anmeldt til Finanstilsynet.

7.3 Medlemmet kan gå på delpension

Et medlem kan efter at have nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegunstigede pensionsordninger begære udbetaling af hel eller delvis alderspension. Pensionens størrelse beregnes aktuarmæssigt efter regler anmeldt til Finanstilsynet.

7.4 Alderssum

Ved alderspensionering kan vedkommende medlem vælge at få udbetalt en alderssum (supplerende engangsydelse) mod en tilsvarende aktuarmæssig beregnet nedsættelse af alders-, ægtefælle-, samlever- og børnepensionen.

Alderssummen udgør maksimalt det beløb, der er anmeldt til Finanstilsynet. Alderssummen kan på begæring kræves udbetalt, når medlemmet har nået den i lovgivningen fastsatte aldersgrænse for udbetaling af skattebegunstigede pensionsordninger. Udbetalingen kan dog ikke ske efter, at medlemmet er overgået til at modtage hel alderspension eller udbetaling som følge af nedsat erhvervsevne. Oppebærer medlemmet delvis alderspension eller halv udbetaling som følge af nedsat erhvervsevne, vil alderssummen kunne kræves for den del, hvorfra der ikke udbetales pension. Der vil ikke senere kunne begæres udbetaling af alderssum for pensionsbidrag, som er indbetalt efter, at der er sket udbetaling af alderssum.

Et medlem, der har nået pensionsudbetalingsalderen, men ikke er pensioneret, kan afgiftsberigtige alderssummen og overføre den til en aldersforsikring, mod en beskatning på 40 % i afgift.

Fra 1. januar 2013 er der ikke fradrag for indbetaling til alderssum, hvorfor der ikke længere sættes penge af hertil.

7.5 Medlemmet skal anmode om udbetaling

Udbetaling af alderspension og alderssum kan tidligst ske pr. den 1. i måneden efter pensionskassen har modtaget anmodning om udbetaling. Medlemmet skal være i live på udbetalingstidspunktet.

8. NEDSAT ERHVERVSEVNE

8.1 Hvad består forsikringen af?

Hvis medlemmet har dækning ved nedsat erhvervsevne, består forsikringen af en procentdel af medlemmets pensionsgivende løn eller en fast kronedækning. Forsikringsudbetalingen er en løbende udbetaling.

8.2 Hvad dækker forsikringen?

Forsikringen dækker ved nedsat erhvervsevne på mindst 2/3 som følge af sygdom eller ulykke inden folkepensionsalderen. Hvis medlemmets erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen inden tre år før medlemmets folkepensionsalder, har medlemmet ret til den halve dækning.

Den nedsatte erhvervsevne må ikke være indtrådt før forsikringens ikrafttrædelse. Forsikringen dækker kun nedsat erhvervsevne opstået i forsikringstiden.

8.3 Hvornår starter udbetalingen?

Medlemmet er berettiget til udbetaling fra den første i måneden efter erhvervsevnenedsættelsen, hvis medlemmets erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad med mindst 2/3 henholdsvis mindst halvdelen uafbrudt i en periode på tre måneder. Der kan imidlertid tidligst ske udbetaling fra det tidspunkt medlemmets løn er nedsat med mindst 2/3 henholdsvis mindst halvdelen.

8.4 Midlertidig nedsat erhvervsevne

Mister medlemmet erhvervsevnen, kan medlemmet være berettiget til dækning som følge af midlertidig nedsat erhvervsevne. Ved midlertidig nedsat erhvervsevne forstås, at medlemmet er ude af stand til at passe sit nuværende arbejde helt eller delvist. Nedsat erhvervsevne foreligger i dækningsberettigende grad, når medlemmets erhvervsevne inden for medlemmets nuværende arbejde er nedsat med mindst 2/3 henholdsvis mindst halvdelen på grund af sygdom eller ulykke, og medlemmet ikke længere inden for nuværende arbejde tjener eller skønnes at kunne tjene mere end 2/3 henholdsvis halvdelen af, hvad medlemmet kunne i sit nuværende arbejde.

Når pensionskassen har foretaget en vurdering af, om medlemmet har en længerevarende fagspecifik nedsat erhvervsevne, ophører medlemmets ret til udbetaling ved midlertidig nedsat erhvervsevne. Denne vurdering sker som regel senest 18 måneder efter den første sygedag. Vurderingen kan dog foretages på et hvilket som helst tidspunkt, når medlemmets nedsatte erhvervsevne har stabiliseret sig og når pensionskassen anser det for sandsynligt, at medlemmet ikke uden yderligere væsentlig, relevant lægelig behandling kan vende tilbage til sit nuværende arbejde.

Pensionskassen kan dog for et begrænset tidsrum én eller flere gange udskyde vurderingen af den fagspecifikke nedsatte erhvervsevne. Så længe udskydelsen varer, fortsætter vurderingen efter reglerne om midlertidig nedsat erhvervsevne.

8.5 Længerevarende fagspecifik nedsat erhvervsevne

Fortsætter medlemmet med at være sygemeldt, og har medlemmets tilstand stabiliseret sig, jf. punkt 8.4, foretages en vurdering af, om medlemmets fagspecifikke erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3 henholdsvis mindst halvdelen.

Ved vurderingen af medlemmets nedsatte erhvervsevne, skal det således vurderes, om medlemmet skønnes at kunne arbejde inden for eget fag eller med andre områder, hvor medlemmet kan anvende sine faglige kompetencer, inden for sit tidligere uddannelses-/arbejdsområde.

Fagspecifik nedsat erhvervsevne i dækningsberettigende grad foreligger, når medlemmets fagspecifikke erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3 henholdsvis mindst halvdelen på grund af sygdom eller ulykke og medlemmet ikke længere inden for eget fag tjener eller skønnes at kunne tjene mere end 2/3 henholdsvis

halvdelen af, hvad raske medlemmer kan inden for medlemmets fag.

8.6 Uafhængig vurdering

Pensionskassen foretager en selvstændig vurdering af den nedsatte erhvervsevne uafhængigt af den vurdering, offentlige myndigheder, andre forsikringselskaber, pensionskasser eller lignende foretager.

8.7 Tilkendelsesperioder

Pensionskassen tilkender udbetaling ved nedsat erhvervsevne for en periode, der fastsættes af pensionskassen. Hvis erhvervsevnen fortsat er nedsat i dækningsberettiget grad ved periodens udløb, tilkender pensionskassen udbetaling for en ny periode, hvis betingelserne herfor er opfyldt, og så fremdeles.

8.8 Dokumentation for nedsat erhvervsevne

Pensionskassen indhenter oplysninger til brug for vurderingen af, om medlemmet er berettiget til udbetaling. Pensionskassen kan til enhver tid kræve dokumentation for, at medlemmet fortsat opfylder betingelserne for udbetaling og kan forlange de oplysninger, som pensionskassen anser for nødvendige for bedømmelsen heraf. Pensionskassen indhenter lægeerklæringer og andre erklæringer, der skønnes nødvendige til bedømmelsen, og betaler omkostninger hertil. Andre oplysninger, der kan belyse erhvervsevnen, indgår også i bedømmelsen.

Giver medlemmet ikke de nødvendige oplysninger, har medlemmet ikke ret til udbetaling.

8.9 Tabsbegrænsningspligt

Medlemmet skal løbende være under nødvendig, relevant og optimal lægebehandling og følge lægens forskrifter. Undladelse heraf kan medføre tab af udbetaling, hvis lægebehandlingen eller det at følge lægens forskrifter ville kunne medføre, at medlemmet ikke havde en dækningsberettiget nedsat erhvervsevne.

8.10 Medlemmets oplysningspligt

Medlemmet har pligt til at orientere pensionskassen, hvis der sker ændringer i medlemmets helbredstilstand eller arbejdssituation. Hvis medlemmet ikke efterkommer dette, kan det medføre, at medlemmet er forpligtet til at tilbagebetale beløb, som pensionskassen har ydet.

Pensionskassen kan kræve at få adgang til medlemmets Skattemappe hos SKAT.

8.11 Nedsættelse af udbetalingen

Hvis medlemmet er berettiget til dækning ved nedsat erhvervsevne på 2/3, vil dækningen blive nedsat med 50 øre for hver krone, medlemmet oppebærer i indtægt før skat, der overstiger et bundfradrag på 58.500 kr. (2021) pr. kalenderår. Bundfradraget indeksreguleres årligt efter personskattelovens § 20.

Hvis medlemmets erhvervsevne er nedsat med halvdelen, vil dækningen blive nedsat med 25 øre for hver krone, medlemmet oppebærer i indtægt før skat, der overstiger et dobbelt bundfradrag (117.000 kr. i 2021).

Bundfradraget gælder for et helt kalenderår og nedsættes forholdsmæssigt og fordeles ligeligt over resten af året, hvis medlemmet kun modtager udbetaling en del af kalenderåret.

Ved indtægt forstås indtægt som medlemmet oppebærer for arbejde i og uden for medlemmets hidtidige fag/erhverv, herunder lønindkomst, personalegoder der beskattes, arbejdsgiverbetalt pensionsbidrag, feriepenge, bonus, indtægt ved selvstændig erhvervsvirksomhed,

honorarer, offentligt løntilskud til stillinger, hvor der med baggrund i helbredsmæssige forhold ydes tilskud (fx fleksjob), fratrædelsesgodtgørelser, indtægt for pasning af børn i eget hjem og anden arbejdsindtægt.

Ved indtægt forstås endvidere ledighedsydelse og fleksydelse.

Der modregnes ikke for kapitalindkomst, øvrige sociale ydelser, private pensioner eller andre beløb, der ikke er arbejdsindtægt.

Medlemmet har pligt til at oplyse sine indtægtsforhold til pensionskassen. Ændrer medlemmets indtægtsgrundlag sig, vil pensionskassen genberegne den ydelse, som medlemmet er berettiget til. Det kan betyde, at pensionskassen kan foretage modregning, tilbagesøgning eller udbetale et ekstra beløb til medlemmet.

For medlemmer der modtager udbetaling i december 2016 og under forudsætning af, at medlemmet er i et ansættelsesforhold i december 2016, er omfattet af en overgangsordning.

Overgangsordningen betyder, at størrelsen af en eventuel årsindtægt oppebåret ved arbejde lægges oveni bundfradraget ved modregning.

Har et medlem fået ansættelse i løbet af 2016, omregnes arbejdsindtægten til en gennemsnitlig årsindtægt for den ansættelse, medlemmet havde i december 2016.

Fratræder et medlem sin ansættelse efter 1. januar 2017 og tiltræder medlemmet efterfølgende et nyt ansættelsesforhold, bevarer medlemmet størrelsen af bundfradraget pr. 1. januar 2017.

Mister et medlem retten til udbetaling bortfalder samtidig retten til overgangsordningen for modregning. Medlemmet vil derfor alene være berettiget til det almindelige bundfradrag, ved senere tilkendelse af dækning som følge af nedsat erhversevne.

8.12 Hvornår ophører udbetalingen?

Retten til dækning ved nedsat erhversevne ophører, hvis erhversevnen genvindes således at erhversevnen ikke længere er nedsat i dækningsberettigende grad, hvis medlemmet starter udbetaling af alderspension (den pension der udbetales fra) herunder ved delpension eller hvis medlemmet dør. Udbetalingen ophører senest på det tidspunkt, der fremgår af pensionsoversigten.

8.13 Hvornår dækker forsikringen ikke

Der er ikke ret til udbetaling, når den nedsatte erhversevne skyldes tilskadekomst under krigstilstand, borgerlige uroligheder, oprør eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område. Ressortministeren træffer efter indstilling fra Finanstilsynet bestemmelse om, hvorvidt den omtalte tilstand er indtrådt og i bekræftende fald om det tidspunkt, hvorfra fareforøgelens indtræden og ophør skal regnes.

Uden for dansk område dækker forsikringen ikke nedsat erhversevne, der er opstået under rejser til lande (områder), efter Udenrigsministeriet har frarådet rejser til landet (området) på grund af krig, oprør eller lignende, medmindre rejsen sker i arbejdsmæssig sammenhæng.

8.14 Dødsfald før krav er anmeldt

Krav på dækning ved nedsat erhversevne, der ikke er anmeldt før dødsfaldet, bortfalder ved medlemmets død.

8.15 Overgangsordning indtil 2024

Medlemmer der er fyldt 60 år i december 2016, er

omfattet af en overgangsordning.

Overgangsordningen betyder, at retten til hel udbetaling, ophører ved 67 år og retten til halv udbetaling, ophører ved 60 år.

Overgangsordningen betyder også, at udbetalingen ophører ved 67 år.

9. INDBETALINGSSIKRING

9.1 Hvad består forsikringen af?

Medlemmet kan have ret til indbetalingssikring på hele pensionsordningen eller på en del af pensionsordningen. Det fremgår af pensionsoversigten hvad medlemmet har indbetalingssikring for, herunder hvis medlemmet ikke har indbetalingssikring for frivillig indbetaling.

9.2 Hvornår er der ret til indbetalingssikring?

Modtager medlemmet udbetaling som følge af nedsat erhversevne på 2/3, jf. punkt 8, har medlemmet ret til fuld indbetalingssikring. Hvis medlemmets erhversevne er nedsat med mindst halvdelen, har medlemmet ret til halv indbetalingssikring. Indbetalingssikring betyder, at medlemmets dækninger, herunder opsparring til alderspensionering, opretholdes som om medlemmet indbetalte bidrag.

Selvom medlemmets udbetaling ved nedsat erhversevne nedsættes efter reglerne i punkt 8.11, er medlemmet fortsat berettiget til indbetalingssikring.

9.3 Hvornår ophører retten til indbetalingssikring?

Ophører retten til udbetaling ved nedsat erhversevne, jf. punkt 8.12, ophører samtidig retten til indbetalingssikring. Indbetalingssikring på de enkelte forsikringer kan længst løbe til forsikringen ophører.

10. ÆGTEFÆLLEPENSION

10.1 Hvornår har en ægtefælle ret til udbetaling

Når et medlem har ægtefællepension og afgår ved døden, har ægtefællen ret til pension fra den 1. i den følgende måned, når følgende betingelser er opfyldt:

- ægteskabet skal have bestået i mindst 3 måneder, medmindre dødsfaldet skyldes et efter ægteskabets indgåelse indtruffet ulykkestilfælde eller akut sygdomstilfælde, som ikke er led i en bestående sygdom ved ægteskabets indgåelse.
- ægteskabet er indgået før medlemmet er berettiget til dækning på grund af nedsat erhversevne efter § 9, medmindre ægtefællen allerede da var berettiget til ægtefællepension efter medlemmet.
- ægteskabet er indgået før alderspensionering efter § 8, medmindre ægtefællen allerede da var berettiget til ægtefællepension efter medlemmet.

For medlemmer, der er alderspensionerede før 1. januar 2012, er litra c ikke gældende.

Forsikringsdækningen er en procentdel af medlemmets pensionsgivende løn eller en fast kronedækning.

En med afdøde samlevende ægtefælle har desuden ret til pension, når de angivne betingelser i 10A.1 for samleverpension er opfyldte.

10.2 Hvor længe udbetales ægtefællepensionen

Ægtefællepensionen udbetales livsvarigt eller i en periode på op til 10 år til ægtefællen, afhængigt af om medlemmet ved dødsfaldet havde en livsvarig eller 10-årig ægtefællepension. Medlemmet kan før det fyldte 60. år foretage omvalg én gang årligt mellem om ægtefællepensionen skal være livsvarig, 10-årig eller fravælges. Omvalget kan kræve afgivelse af tilfredsstillende helbredsoplysninger. Medlemmet kan også før det fyldte 60. år foretage omvalg uden afgivelse af helbredsoplysninger, hvis medlemmets ægteskabelige status ændres som følge af:

- a) indgåelse af ægteskab
- b) ægtefællens død
- c) skilsmisse

Omvalget skal finde sted senest 6 måneder efter ændringen i den ægteskabelige status. Omvalg kan ikke i noget tilfælde finde sted efter overgang på pension efter punkt 7.

Dersom et fraskilt medlem, hvis tidligere ægtefælle er berettiget til ægtefællepension efter punkt 10.4, foretager et omvalg fra livsvarig ægtefællepension til 10-årig ægtefællepension eller fra livsvarig ægtefællepension eller 10-årig ægtefællepension til ingen ægtefællepension, og derved forringer den fraskilte ægtefælles ret til ægtefællepension, vil omvalget først få virkning fra det tidspunkt, da den tidligere ægtefælles ret til ægtefællepension ophører, medmindre den tidligere ægtefælle har givet sit samtykke til omvalget.

For bidrag før 1993 kan ægtefællepension ikke fravælges.

En ændring får virkning fra den første i måneden efter, pensionskassen har bekræftet den.

10.3 Registreret partnerskab

Et partnerskab, der er registreret efter lov om registreret partnerskab, sidestilles i nærværende statut med ægteskab.

10.4 separation og skilsmisse

I tilfælde af separation eller skilsmisse finder bestemmelserne i lov om bevarelse af ret til ægtefællepension ved separation og skilsmisse anvendelse.

Retten til ændring af en ægtefællepension kan for fraskilte medlemmer være betinget af en fraskilt ægtefælles accept.

10.5 Ingen ægtefælle, fraskilt ægtefælle eller samlever - Ugiftydelse

Såfremt et medlem har ægtefællepension og afgår ved døden før det fyldte 67. år uden at efterlade sig ægtefælle, samlever eller tidligere ægtefælle, berettiget til ægtefællepension eller samleverpension efter punkt 10A, og ikke på dødstidspunktet oppebærer fuld alderspension i henhold til punkt 7, udbetales der til medlemmets nærmeste pårørende eller under forudsætning af, at medlemmet efterlader sig legale eller testamentariske arvinger, til medlemmets bo en engangsydelse (ugiftydelse) på 4 gange den beregnede årlige ægtefællepension på dødstidspunktet.

10.6 Dødsfaldsydelse

Afgår et medlem, der ikke har ægtefællepension, ved døden før det fyldte 67. år uden at oppebære fuld alderspension i henhold til punkt 7, på dødstidspunktet, udbetales en engangsydelse (dødsfaldsydelse) på 2,4 gange den beregnede egenpension på dødstidspunktet til

medlemmets nærmeste pårørende eller under forudsætning af, at medlemmet efterlader sig legale eller testamentariske arvinger, til medlemmets bo. Såfremt medlemmet ved sin død oppebærer delpension i henhold til punkt 7.3, beregnes engangsydelsen i forhold til den del af alderspensionen, som ikke er kommet til udbetaling. Udbetalingen sker til medlemmets nærmeste pårørende, medmindre medlemmet har truffet bestemmelse om, at engangsydelsen skal tilfalde medlemmets samlever, medlemmets livsarvinger eller medlemmets bo.

10.7 Nedsættelse af ægtefællepensionen

Dersom den efterlevende ægtefælle eller samlever er mere end 20 år yngre end ægtefællen eller samleveren, nedsættes pensionen med 2 % for hvert år, hvormed aldersforskellen overstiger 20 år, dersom medlemmet havde en livsvarig ægtefællepension. For samme medlemmer vil indgåelse af ægteskab eller indledning af samliv efter det fyldte 65. år eller efter alderspensionering medføre nedsættelse af pensionen med 2 % for hvert år, hvormed aldersforskellen overstiger 10 år. Havde medlemmet ved optagelsen eller senere fravalgt ægtefællepension, udbetales ingen ægtefælle- eller samleverpension af den pension, som medlemmet havde opnået ret til ved sin død.

10.8 Forhøjet egenpension uden ægtefælledækning

Enkemand efter kvinder, der i 1973 valgte at bibeholde forhøjet egenpension uden ægtefælledækning og ikke siden har valgt om, kan hverken gøre krav på ægtefællepension eller samleverpension efter § 10A. Der vil heller ikke kunne gøres krav på engangsydelse efter punkt 10.5 eller 10.6, bortset fra engangsydelse efter indbetalinger, der hidrører fra bidragsforhøjelser, der er sket den 1. juli 1999 og senere.

10.9 Hvornår dækker ægtefællepension ikke?

Der er ikke ret til udbetaling, når medlemmet dør som følge af tilskadekomst grundet krigstilstand, borgerlige uroligheder, oprør eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område. Ressortministeren træffer efter indstilling fra Finanstilsynet bestemmelse om, hvorvidt den omtalte tilstand er indtrådt og i bekræftende fald om det tidspunkt, hvorfra fareforøgelser indtræden og ophør skal regnes.

Uden for dansk område dækker forsikringen ikke et dødsfald, der er opstået under rejser til lande (områder), efter Udenrigsministeriet har frarådet rejser til landet (området) på grund af krig, oprør eller lignende, medmindre rejsen sker i arbejdsmæssig sammenhæng.

10A. SAMLEVERPENSION

10A.1 Hvornår har en samlever ret til udbetaling?

Når et ugift medlem afgår ved døden, har den, der levede sammen med medlemmet, ret til samleverpension svarende til ægtefællepension i henhold til punkt 10, jf. punkt 10.7 og 10.9, hvis:

enten

- a) samlivet er indledt før udbetaling som følge af nedsat erhvervsevne efter punkt 8, og
- b) samlivet er indledt før alderspensionering efter punkt 7
- c) der ved medlemmets død ikke findes en fraskilt ægtefælle med ret til ægtefællepension, og
- d) medlemmet kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab med sin samlever, og

- e) medlemmet ved testamente, oprettet senest 3 måneder før dødsfaldet og efter nærværende bestemmelses ikrafttræden og som ikke senere er tilbagekaldt, har indsat sin samlever som arving til en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilkommet en ægtefælle, og at
- f) samleveren har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år og den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i ældrebolig.

eller

- g) samlivet er indledt før udbetaling som følge af nedsat erhvervsevne efter punkt 8, og
- h) samlivet er indledt før alderspensionering efter punkt 7, og
- i) der ved medlemmets død ikke findes en fraskilt ægtefælle med ret til ægtefællepension, og
- j) der var fælles bopæl på tidspunktet for dødsfaldet, eller der tidligere har været fælles bopæl med afdøde, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og at
- k) samlever venter, har eller har haft et barn sammen med afdøde.

For medlemmer, der er alderspensionerede før 1. januar 2012, er litra b) og h) ikke gældende.

10A.2 Hvis der findes en fraskilt ægtefælle

Såfremt samleveren alene som følge af der findes en fraskilt ægtefælle med ret til ægtefællepension ikke på dødstidspunktet opnår ret til samleverpension, indtræder retten hertil, hvis den fraskilte ægtefælle afgår ved døden eller retten til ægtefællepension af anden grund bortfalder inden for den i punkt 10 angivne pensionsperiode, den første i måneden efter den fraskilte ægtefælles død eller efter at retten til ægtefællepension er bortfaldet, for den resterende del af pensionsperioden.

11. BØRNEPENSION

11.1 Hvad består forsikringen af?

Forsikringsdækningen består af en procentdel af medlemmets pensionsgivende løn eller en fast kronedækning. Forsikringsudbetalingen er en løbende udbetaling.

Hvis medlemmet får udbetaling som følge af nedsat erhvervsevne på halvdelen, udgør børnepensionen halvdelen af den fulde børnepension.

I tilfælde af begge forældres død udgør børnepensionen det dobbelte.

11.2 Hvem dækker forsikringen?

Forsikringen dækker medlemmets børn, herunder adoptivbørn under 21 år/24 år ved medlemmets alderspensionering, nedsatte erhvervsevne eller dødsfald inden forsikringen ophører.

11.3 Hvornår udbetales forsikringen?

Hvis medlemmet er berettiget til udbetaling som følge af alderspensionering, sker der fra samme tidspunkt som

medlemmet modtager alderspension også udbetaling til berettigede børn. Oppebærer medlemmet delvis alderspension, vil børnepension kunne kræves for den del, hvorfra der udbetales pension.

Hvis medlemmet er berettiget til udbetaling som følge af nedsat erhvervsevne efter punkt 8, sker der fra samme tidspunkt som medlemmet modtager udbetaling som følge af nedsat erhvervsevne også udbetaling til berettigede børn. Der sker enten udbetaling af den fulde børnepension (ved nedsat erhvervsevne på mindst 2/3) eller den halve børnepension (ved nedsat erhvervsevne på mindst halvdelen). Forsikringen kan ikke efterfølgende ændres, så længe der sker udbetaling.

Hvis medlemmet dør, sker udbetalingen til berettigede børn den første i måneden efter medlemmets død. Se dog punkt 10.9, der også gælder for børnepension.

Udbetaling sker til barnets konto.

11.4 Børn født efter medlemmets ret til udbetaling ved alderspensionering, nedsat erhvervsevne eller dødsfald

Børnepension ydes alene til børn, der er undfanget eller adopteret før det tidspunkt, hvor medlemmet selv modtager udbetaling ved alderspensionering, for nedsat erhvervsevne (fuld eller halv) eller dør. Børn undfanget eller adopteret efter et medlem er startet alderspension eller er berettiget til dækning ved nedsat erhvervsevne efter punkt 8, opnår alene ret til børnepension ved medlemmets død.

Børnepension kan tidligst ydes fra den første i måneden hvor barnet fødes.

11.5 Hvornår ophører udbetalingen?

Retten til børnepension som følge af medlemmet har nedsat erhvervsevne udbetales så længe medlemmet er berettiget til udbetaling som følge af nedsat erhvervsevne. Retten til børnepension ophører imidlertid senest ved udgangen af den måned børnene fylder 21 år eller deres død forinden.

Retten til børnepension efter et medlems alderspensionering eller død ophører ved udgangen af den måned børnene fylder 21 år eller deres død forinden.

For bidrag før 1993 er aldersgrænsen 24. år.

11.6 Dødsfald før krav om dækning ved nedsat erhvervsevne er anmeldt

Krav på børnepension som følge af medlemmets nedsatte erhvervsevne, der ikke er anmeldt før dødsfaldet, bortfalder ved medlemmets død.

11.7 Hvornår ophører forsikringen?

Børnepensionen ophører på det tidspunkt, der fremgår af pensionsoversigten.

12. GRUPPEFORSIKRING

12.1 Visse medlemmer er omfattet af en gruppeforsikring

Pensionskassens medlemmer er dækket af gruppeforsikringer, hvis dækningsomfang, -vilkår og -beløb fremgår af *bilag A*. Er medlemmet omfattet af en gruppeforsikring vil det fremgå af medlemmets pensionsoversigt.

13. OPSPARINGSORDNINGEN

13.1 Hvem er omfattet af opsparingsordningen?

For medlemmer, der er optaget i opsparingsordningen efter den 31. december 1987 (fordi de var fyldt 60 år på optagelsestidspunktet eller ikke kunne få forsikringsdækninger), samt for hidtidige medlemmer af opsparingsordningen, der pr. 1. januar 1988 valgte at forblive i opsparingsordningen, beregnes der ikke pensionsrettigheder i henhold til punkterne 7 - 11. For medlemmer af opsparingsordningen oprettes en opsparingskonto, på hvilken det fulde pensionsbidrag indbetales. De indskudte midler forrentes hvert år efter regler i det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag mv.

13.2 Fratrædelse som følge af alder, død eller nedsat erhvervsevne

Når et medlem af opsparingsordningen fratræder sin stilling på grund af alder, dør eller erhvervsevnen nedsættes, jf. punkt 8, anvendes det opsparede beløb til oprettelse af en pensionsordning i pensionskassen til fordel for medlemmet, dennes ægtefælle eller samlever, eller børn under 21 år. Efterlades ingen sådanne pårørende, tilfalder det opsparede beløb medlemmets bo, medmindre medlemmet har indsat en begunstiget.

13.3 Fratrædelse af anden årsag

Når et medlem af opsparingsafdelingen fratræder sin stilling af anden årsag end nævnt i punkt 13.2, finder reglerne i punkt 16 anvendelse.

13.4 Supplering af medlemmets pensionsordning

Bortset fra allerede pensionerede medlemmer kan pensionskassens medlemmer indbetale løbende bidrag eller indskud i en særlig opsparingsordning med henblik på supplering af medlemmets løbende pensionsordning, jf. dog punkt 1.2 og 1.3.

Ved udbetaling af det opsparede beløb ved medlemmets død eller ved nedsat erhvervsevne forholdes som ovenfor nævnt under punkt 13.2. Ved alderspensionering anvendes det opsparede beløb til oprettelse af en pensionsordning i pensionskassen til fordel for medlemmet.

13.5 Den supplerende arbejdsmarkedspension

Indbetalinger til den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister kan ske i opsparingsordningen. Når medlemmet fylder 65 år, anvendes det opsparede beløb til oprettelse af en pensionsordning i pensionskassen til fordel for medlemmet.

14. GENERELT OM UDBETALINGER

14.1 Udbetaling sker forud

Løbende pensioner udbetales månedsvis og udbetales forud.

14.2 Udbetaling sker til NemKonto

Udbetalinger vil ske til den udbetalingsberettigedes NemKonto, medmindre andet aftales med pensionskassen.

14.3 Udbetalinger af pension til udlandet

Udgifter ved udbetaling af pension til udlandet afholdes af den udbetalingsberettigede.

Pensioner kan ske i en anden valuta end danske kroner, hvis den pensionsberettigede er bosat i udlandet.

14.4 Små løbende udbetalinger

Såfremt den årlige ydelse er mindre end en bagatelgrænse, der følger reglerne i

pensionsbeskatningsloven, kan pensionskassen udbetale ydelsen som et engangsbeløb.

14.5 Personer bosat i udlandet

Pensionskassen kan forud for udbetalinger af pension til personer, der er bosat i udlandet kræve en leveattest. Eventuelle omkostninger til en leveattest afholdes af personen selv.

14.6 Manglende oplysninger til brug for udbetaling

Pensionskassen er fritaget for sin forpligtelse til at udbetale pension, så længe pensionskassen mangler oplysninger til brug for en udbetaling.

Når pensionskassen har modtaget alle relevante oplysninger, udbetaler pensionskassen hurtigst muligt herefter.

15. OPHØR AF INDBETALINGER

15.1 Medlemmet overgår til bidragsfri dækning

Hvis den ordinære indbetaling til et medlems pensionsordning ophører, vil medlemmet automatisk overgå til bidragsfri dækning. Det betyder, at medlemmet bevarer sine forsikringsdækninger.

Der vil kun være mulighed for at få bidragsfri dækning, så længe der er dækning for risiko og administration mv. i medlemmets egen opsparing og længst indtil fuld alderspensionering eller en forsikringsdækning ophører.

Betaling for bidragsfri dækning sker ved fradrag i medlemmets opsparede pension.

15.2 Medlemmet overgår til hvilende medlem

Når et medlem har været på bidragsfri dækning i 12 måneder, vil medlemmet overgå til hvilende medlem. Det betyder, at medlemmets forsikringsdækninger ophører. Medlemmet vil herefter alene have dækninger der udbetales ved alderspensionering.

Hvis et medlem er over 60 år på det tidspunkt medlemmet overgår til hvilende medlem, vil medlemmet bevare dækninger, der udbetales ved medlemmets død. Medlemmets dækninger ved medlemmets død vil således blive reduceret med værdien af de ophørte bidrag.

15.3 Medlemmet har andre valgmuligheder

Et medlem har mulighed for at overgå til hvilende medlem inden de 12 måneder er gået, hvis medlemmet kontakter pensionskassen herom.

Et medlem har ligeledes mulighed for at forlænge den bidragsfrie dækningsperiode udover 12 måneder, hvis medlemmet kontakter pensionskassen herom.

Et medlem kan desuden fortsætte indbetalingen og derved bevare forsikringsdækningerne. Hvis et medlem er overgået til hvilende medlem, skal der muligvis afgives tilfredsstillende helbredsoplysninger, jf. punkt 6.

16. KONTANT UDTRÆDELSE ELLER OVERFØRSEL

16.1 Udbetaling af værdien af pensionsordningen

Medlemmer har adgang til udtrædelse af pensionskassen og få udbetalt værdien af pensionsordningen helt eller delvist.

Et medlem kan udtræde indtil alderspensionering.

Retten til udtrædelse kan for fraskilte medlemmer, der har ægtefællepension være betinget af en fraskilt ægtefælles accept.

Hvis der fortsat indbetales til pensionskassen via arbejdsgiver, kan der alene udtrædes for private indbetalinger (deludtrædelse) og hvis der fortsat indbetales privat, kan der alene udtrædes for arbejdsgiver indbetalinger (deludtrædelse). Denne begrænsning gælder ikke hvis udtrædelsesværdien alene svarer til et beløb, som medlemmet skal svare i skat af frie midler som følge af, at medlemmet bliver beskattet af et afkast på pensionsordningen.

16.2 Overførsel til anden pensionsordning

Medlemmerne har adgang til udtrædelse af pensionskassen og få overført værdien af pensionsordningen helt eller delvist til en anden pensionsordning.

Medlemmet kan overføre til anden pensionsordning indtil alderspensionering.

Hvis der fortsat indbetales til pensionskassen via arbejdsgiver, kan der alene ske overførsel af private indbetalinger (deludtrædelse) og hvis der fortsat indbetales privat, kan der alene ske overførsel af arbejdsgiver indbetalinger (deludtrædelse).

Retten til overførsel kan for fraskilte medlemmer, der har ægtefællepension være betinget af en fraskilt ægtefælles accept.

16.3 Opgørelse af pensionsordningens værdi

Udtrædelses- og overførselsbeløbet fastsættes til indståendet på depotet på udtrædelsestidspunktet henholdsvis overførselstidspunktet.

Pensionskassen kan tage et gebyr ved udtrædelse eller overførsel. Gebyrer fremgår af pensionskassens hjemmeside.

Pensionskassen kan endvidere tage et kursværn. Kursværnet træder i kraft, hvis pensionskassens nettoformue er mindre end de retrospektive hensættelser og lovgivningens mindstekrav til egenkapitalen (solvenskravet). Kursværnet er en forholdsmæssig nedsættelse af godtgørelsen. Reduktionen vil i så fald ske efter principper, anmeldt til Finanstilsynet.

17. FORSIKRINGSTEKNISK GRUNDLAG

17.1 Forsikringsteknisk grundlag

De enkelte ydelsers størrelse, udtrædelsesbeløb mv. beregnes efter det forsikringstekniske grundlag, der anmeldes til Finanstilsynet.

Alle medlemmer får andel i pensionskassens overskud i form af bonus ifølge det til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag, herunder bonusregulativet.

Pensionskassen har ret til at foretage ændringer i det tekniske grundlag uden varsel med virkning for samtlige pensionsordninger, både eksisterende og nye. Det kan betyde, at dækninger, der ikke er garanteret, bliver nedsat eller bortfalder. Dette gælder også for dækninger, der er under udbetaling.

18. ELEKTRONISK KOMMUNIKATION

18.1 Elektronisk kommunikation

Pensionskassen kommunikerer i henhold til reglerne i pensionsregulativets punkt 13.

19. FORÆLDELSE

19.1 Forældelse

Krav på udbetalinger fra medlemmets pensionsordning forældes i medfør af reglerne i lovgivningen om forældelse.

20. ÆNDRING

20.1 Ændring af reglerne

Pensionskassen kan ændre reglerne i dette dokument efter reglerne i pensionsregulativets punkt 14.2.

21. PERSONOPLYSNINGER

21.1 Privatlivspolitik kan ses på pensionskassens hjemmeside

Pensionskassen beskytter medlemmernes og pårørendes personlige oplysninger i henhold til pensionskassens til enhver tid gældende privatlivspolitik. Pensionskassens privatlivspolitik kan findes på pensionskassens hjemmeside.

22. FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER MOD HVIDVASK OG FINANSIERING AF TERRORISME

22.1 Kundekendingsprocedurer

Lovgivningen foreskriver, at pensionskassen skal sikre, at der ikke med en pensionsordning kan ske hvidvask eller finansiering af terrorisme. For at pensionskassen kan leve op til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, skal medlemmet og eventuelle begunstigede opfylde pensionskassens kundekendingsprocedurer tilfredsstillende.

Pensionskassen kan til enhver tid underlægge forsikredes pensionsordning passende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, hvis kundekendingsprocedurerne ikke kan opfyldes tilfredsstillende. Pensionskassen fastsætter de passende foranstaltninger for pensionsordningen, herunder at der ikke kan ske udbetaling eller at medlemmets rådighed begrænses, indtil kundekendingsproceduren er opfyldt tilfredsstillende.

22.2 Personoplysninger

Pensionskassen opbevarer personoplysninger om medlemmet og begunstigede, med henblik på fastslå, om der kan være tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

22.3 Konsekvenser ved hvidvask og finansiering af terrorisme

Pensionskassen kan afbryde eller afvikle pensionsordningen og underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, hvis manglende opfyldelse af kundekendingsproceduren medfører, at der er mere end en begrænset risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Pensionskassen kan omgående underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, samt undlade at gennemføre en transaktion fra

pensionsordningen, hvis pensionskassen er vidende om, har mistanke om eller har rimelig grund til at formode, at pensionsordningen anvendes til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

23. KLAGEADGANG

23.1 Hvis et medlem er uenig eller utilfreds

Hvis et medlem er uenig eller utilfreds med den afgørelse pensionskassen har truffet, kan medlemmet skrive til pensionskassens klageansvarlige, som findes via pensionskassens hjemmeside.

Ønsker medlemmet fortsat at klage over den afgørelse den klageansvarlige har truffet, kan medlemmet klage til Ankenævnet for Forsikring. Der kan læses mere om klageproceduren på ankenævnets hjemmeside www.ankeforsikring.dk.

Er medlemmet ikke tilfreds med ankenævnskendelsen, kan sagen indbringes for de almindelige domstole.

24. IKRAFTTRÆDELSE

Dette dokument er gældende fra den 1. april 2022.

BILAG A. GRUPPEFORSIKRINGER

§ 1. GRUPPEFORSIKRINGENS DÆKNING

Stk. 1. Gruppeforsikringen – som nævnt i regler for den gamle pensionsordning punkt 12 – omfatter dækning ved

- død
- invaliditet
- visse kritiske sygdomme

Stk. 2. Gruppeforsikringen ved død, invaliditet og visse kritiske sygdomme er tegnet gennem Forenede Gruppeliv, Krumtappen 4, 2500 Valby, CVR-nr. 64015028.

Stk. 3. Forsikringen tegnes for et kalenderår ad gangen. Der er tale om en etårig gruppeforsikring, hvor dækningsomfang, -vilkår og -beløb fastsættes en gang årligt af pensionskassens bestyrelse.

Stk. 4. Medlemmer kan som medlem af pensionskassen kun have en gruppeforsikring.

§ 2. DÆKNINGSBERETTIGEDE

Stk. 1. Følgende medlemmer af pensionskassen er omfattet af gruppeforsikringen, jf. dog stk. 2:

- a. Bidragsbetalende medlemmer
- b. Medlemmer på bidragsfri dækning
- c. Medlemmer, der har opnået indbetalings sikring

Stk. 2. Uanset stk. 1 er medlemmer af pensionskassen, der alene betaler til opsparingsordningen, ikke omfattet af gruppeforsikringen. Gruppeforsikringen bortfalder, når medlemmet påbegynder udbetaling af løbende alderspension.

Stk. 3. Medlemmer, der blev omfattet af gruppeforsikringen før 1. april 2022, og som omfattes af reglerne om karen, vil, hvis karens gøres gældende, være omfattet af formindskede dækninger. Ved formindskede dækninger udgør forsikringssummen 50 % af forsikringssummen indtil det 6. år er udløbet efter optagelsen/genoptagelsen, hvorefter dækningen er 100 %.

Stk. 4. Dækningen er virksom straks, når betingelserne i stk. 1 er opfyldt, og ophører ved udgangen af den måned, hvor medlemmet fylder 67 år eller den dato, hvor medlemmet ikke længere opfylder betingelserne i stk. 1.

GRUPPEFORSIKRING VED DØD

§ 3. GRUPPEFORSIKRINGSSUMMEN VED DØD

Stk. 1. Størrelsen af gruppeforsikringssummen ved død fastsættes på grundlag af alder på dødsfaldstidspunktet og er følgende, jf. dog § 2, stk. 4:

under 40 år	1.100.000 kr.
fyldt 40 år - 44 år	1.000.000 kr.
fyldt 45 år - 49 år	800.000 kr.
fyldt 50 år - 54 år	600.000 kr.
fyldt 55 år - 59 år	400.000 kr.
fyldt 60 år - 66 år	200.000 kr.
fyldt 67 år	0 kr.

Stk. 2. Summerne nedtrappes pr. den 1. i måneden efter medlemmet fylder år.

§ 4. HVEM UDBETALES GRUPPEFORSIKRINGSSUMMEN VED DØD TIL?

Stk. 1. Ved medlemmets død udbetales gruppeforsikringssummen ved død til medlemmets nærmeste pårørende, efter reglerne i forsikringsaftaleloven § 105a i prioriteret rækkefølge. Det vil sige:

1. Afdødes ægtefælle/registreret partner
2. Samlever, som afdøde enten 1) levede sammen med på fælles bopæl og ventede, havde eller har haft et barn sammen med eller 2) har levet sammen med i et ægteskabslignende forhold på den fælles bopæl, de sidste 2 år før dødsfaldet. Fælles bopæl anses ikke for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution
3. Afdødes livsarvinger (børn, børnebørn osv.)
4. Arvinger ifølge testamente
5. Arvinger ifølge arveloven, dvs. afdødes forældre. Herefter afdødes søskende eller søskendebørn. Herefter afdødes bedsteforældre eller disses børn, men ikke fætre og kusiner

Stk. 2. Forsikringssummen kan tilfalde andre end nærmeste pårørende. Det kan fx være en samlever eller et særskilt barn. Ønskes forsikringssummen udbetalt til andre end nærmeste pårørende skal der indsættes en begunstiget.

§ 5. SKATTEFORHOLD

Stk. 1. Beskatningsmæssigt er gruppeforsikringen omfattet af pensionsbeskatningsloven under skattekode 5 – livsforsikring uden fradragsret. Det betyder, at der ikke skal betales skat/statsafgift af gruppeforsikringssummen ved død ved udbetaling.

Stk. 2. Der kan dog blive fratrukket boafgift og tillægsboafgift alt efter, hvem der skal modtage gruppeforsikringssummen ved død, jf. boafgiftslovens regler.

GRUPPEFORSIKRING VED INVALIDITET

§ 6. DÆKNINGSSUMMER VED INVALIDITET

Stk. 1. Hvis et medlems erhvervsevne nedsættes med mindst 2/3 og det ikke længere er sandsynligt, at medlemmet genvinder erhvervsevnen til mere end 1/3, eller erhvervsevnen nedsættes varigt med mindst 2/3 inden udgangen af den måned, hvor pågældende fylder 60 år, udbetales en invalidesum. Nedsættelsen af erhvervsevnen bedømmes efter reglerne fastsat i regler for den gamle pensionsordning punkt 8.5.

Stk. 2. Størrelsen af invalidesummen fastsættes på grundlag af alder på skadestidspunktet og er følgende, jf. dog § 2, stk. 3:

under 40 år	400.000 kr.
fyldt 40 år - 44 år	300.000 kr.
fyldt 45 år - 49 år	200.000 kr.
fyldt 50 år - 59 år	100.000 kr.
fyldt 60 år	0 kr.

Stk. 3. Skadestidspunktet er den dag, hvor medlemmets erhvervsevne er nedsat i det i stk. 1. nævnte omfang.

Stk. 4. Summerne nedtrappes pr. den 1. i måneden efter medlemmet fylder år.

Stk. 5. Den udbetalte invalidesum fratrækkes i en eventuel senere forfalden gruppeforsikringssum ved død.

Stk. 6. Retten til udbetaling af invalidesum bortfalder ved medlemmets død, medmindre der inden er søgt om udbetaling. Ved udbetaling efter medlemmets død sker udbetalingen til medlemmets bo.

§ 7. SKATTEFORHOLD

Stk. 1. Der skal ikke betales skat/statsafgift af invalidesummen ved udbetaling.

GRUPPEFORSIKRING VED VISSE KRITISKE SYGDOMME

§ 8. GRUPPEFORSIKRINGSSUMMEN VED VISSE KRITISKE SYGDOMME

Stk. 1. Ved konstatering af en dækningsberettiget kritisk sygdom inden det fyldte 67. år udbetales en sum på 100.000 kr., jf. dog § 2, stk. 3. Summen udgør det ved sygdommens diagnosticering gældende beløb.

Stk. 2. Det er en betingelse, at sygdommen er diagnosticeret efter medlemmets optagelse i pensionskassen og efter 1. juli 2003.

Stk. 3. Den udbetalte sum ved visse kritiske sygdomme fratrækkes i en eventuel senere forfalden gruppeforsikringssum ved død, hvis dødsfald sker mindre end 3 måneder efter at diagnosen for en kritisk sygdom er stillet.

§ 9. FORSIKRINGSBETINGELSER

Stk. 1. For gruppeforsikringssummen ved visse kritiske sygdomme gælder Forenede Gruppelivs til enhver tid gældende forsikringsbetingelser for visse kritiske sygdomme (Dækning ved visse kritiske sygdomme). Forsikringsbetingelserne er optrykt i bilag A1.

Stk. 2. Efter udbetaling af en sum ved visse kritiske sygdomme opretholdes dækningen, jf. § 3 b i forsikringsbetingelserne for visse kritiske sygdomme. Der skal dog kun være forløbet mindst 3 måneder siden sidste dækningsberettigede diagnose blev stillet og tidspunktet for den nye diagnose.

Stk. 3. Medlemmet er ikke omfattet af § 6 i forsikringsbetingelser for visse kritiske sygdomme. De almindelige forældelsesregler i forsikringsaftalelovens § 29, stk. 1 til 5 gælder dog fortsat.

Stk. 4. Ved uoverensstemmelse mellem bilag A1 og Forenede Gruppelivs forsikringsbetingelser, er Forenede Gruppelivs forsikringsbetingelser gældende, jf. dog stk. 2 og 3.

§ 10. SKATTEFORHOLD

Stk. 1. Der skal ikke betales skat/statsafgift ved udbetaling af sum ved visse kritiske sygdomme.

FÆLLES BESTEMMELSER FOR DÆKNING VED DØD, INVALIDITET OG VISSE KRITISKE SYGDOMME

§ 11. MODREGNING AF ANDRE GRUPPEFORSIKRINGER

Stk. 1. Er medlemmet omfattet af andre gruppeforsikringer vil der i en udbetalingsituation ikke ske modregning.

§ 12. HVORNÅR DÆKKER FORSIKRINGEN IKKE?

Stk. 1. Under krigstilstand, borgerlige uroligheder, oprør eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område bortfalder forsikringsdækningen. Ressortministeren træffer efter indstilling fra Finanstilsynet bestemmelse om, hvorvidt den omtalte tilstand er indtrådt og i bekræftende fald om det tidspunkt, hvorfra fareforøgelens indtræden og ophør skal regnes.

Stk. 2. Uden for dansk område dækker gruppeforsikringen ikke invaliditet eller dødsfald, der er opstået som følge af aktiv deltagelse i krig, oprør eller lignende operation.

§ 13. INDIVIDUEL FORSIKRING VED FRATRÆDELSE

Stk. 1. Fratræder medlemmet sin stilling, kan den aktuelle gruppeforsikringssum ved død, kritisk sygdom og invaliditet videreføres privat på en individuel forsikring. Forsikringen etableres uden afgivelse af helbredsoplysninger. Præmien beregnes individuelt.

Stk. 2. Ønskes en individuel forsikring, skal medlemmet inden 6 måneder fra fratrædelsen kontakte Forenede Gruppeliv.

BILAG A1. FORENEDE GRUPPELIVS FORSIKRINGSBETINGELSER VED VISSE KRITISKE SYGDOMME

(Afskrift af Forenede Gruppelivs forsikringsbetingelser for visse kritiske sygdomme)

DÆKNING VED VISSE KRITISKE SYGDOMME

Forsikringsbetingelserne gælder fra 1. januar 2020 og erstatter tidligere betingelser af 1. januar 2017.

§ 1. For forsikringen gælder nedennævnte betingelser i tilslutning til FGs gruppelivsaftaler og forsikringsbetingelser.

Forsikringen dækker de sygdomme/diagnoser, der er nævnt i § 7 A-X.

Når en diagnose er stillet, som krævet i forsikringsbetingelserne, kan forsikringssummen udbetales.

Der anvendes de forsikringsbetingelser, og der udbetales den forsikringssum, som var gældende den dag, hvor diagnosen blev stillet.

§ 2. Det er en betingelse for udbetaling ved kritisk sygdom, at sygdommen diagnosticeres i forsikringstiden. Det er diagnosetidspunktet, der er afgørende, og ikke det tidspunkt, hvor forsikrede får kendskab til diagnosen. Forsikringstiden fremgår af gruppelivsaftalen.

Forsikringsdækningen omfatter ikke de kritiske sygdomme i § 7, som forsikrede har fået diagnosticeret eller modtaget behandling for inden forsikringstidens begyndelse, jf. dog om kræft i § 7 A.

§ 3. Det fastsættes i gruppelivsaftalen, om dækning ved kritisk sygdom ophører efter udbetaling af forsikringssum ved kritisk sygdom, se nedenfor under a), eller om der fortsat er dækning ved kritisk sygdom, se nedenfor under b):

a) Når der er sket udbetaling efter § 7, ophører gruppemedlemmets ret til yderligere udbetaling i tilfælde af kritisk sygdom.

b) Når der er sket udbetaling efter § 7, dækker forsikringen ikke længere den eller de diagnoser, der har medført udbetaling af forsikringssum ved kritisk sygdom, jf. dog om kræft i § 7 A.

Det er en betingelse for udbetaling af mere end én dækning, at der er forløbet mindst 6 måneder, siden sidste dækningsberettigede diagnose blev stillet og tidspunktet for den nye diagnose. Er udbetaling sket ved accept på venteliste, regnes 6-måneders fristen først fra foretaget operation.

[Pensionskassens medlemmer er dækket under § 3 b. Der skal dog kun være forløbet mindst 3 måneder siden sidste dækningsberettigede diagnose blev stillet og tidspunktet for den nye diagnose, jf. bilag A § 9, stk. 2.]

§ 4. Hvis forsikrede dør inden for den i gruppelivsaftalen fastsatte modregningsperiode, modregnes den udbetalte sum ved kritisk sygdom i dødsfaldssummen.

[Modregningsperioden for pensionskassens medlemmer er 3 måneder efter at diagnosen for en kritisk sygdom er stillet, jf. bilag A § 9 stk. 2.]

§ 5. Retten til udbetaling af den for kritisk sygdom fastsatte forsikringssum bortfalder ved forsikredes død, med mindre der inden skriftligt er søgt om udbetaling over for FG.

§ 6. Er forsikrede udtrådt af gruppelivsaftalen, eller er gruppelivsaftalen ophørt som følge af opsigelse eller af andre grunde, skal skriftlig anmodning om udbetaling være fremsat over for FG inden 6 måneder efter udløbet af forsikringstiden. Ved udløbet af denne tidsfrist bortfalder retten til udbetaling af forsikringssummen for kritisk sygdom, der ikke er anmeldt.

[§ 6 gælder ikke for pensionskassens medlemmer, der kun er omfattet af de almindelige forældelsesregler i forsikringsaftalelovens § 29, stk. 1-5, jf. Bilag A § 9, stk. 3.]

§ 7. Ved kritisk sygdom forstås:

A. Kræft

1) Kræft med undtagelse af mindre aggressive former

Ondartet (malign) svulst (tumor), der mikroskopisk er karakteriseret ved abnorme celler og ukontrollabel, infiltrativ vækst ud i tilstødende væv og klinisk ved en tendens til lokalt recidiv og spredning til regionale lymfeknuder og fjernere organer (metastaser). Dækningen omfatter **ikke**:

- Forstadier til kræft (dysplasi og "in situ cancer"), f.eks. i livmoderhals, bryst eller testikler
- Borderline forandringer
- Kræft alene lokaliseret til huden, dog fraset malignt melanom (modermærkekræft)
- Kaposi's sarkom
- Godartede blærepapillomer
- Neuroendokrine (karcinoide) tumorer grad 1 uden tegn til invasiv vækst eller metastasering

Diagnosen kræft anses for stillet, når en speciallæge i vævsundersøgelser (patologisk anatomi) har stillet diagnosen baseret på mikroskopisk undersøgelse af en vævsprøve (biopsi), eller eventuelt af en celleprøve (cytologi).

2) Kræft i blod, lymfe og knoglemarvens bloddannende celler

En ondartet (malign) sygdom opstår i blod, lymfe eller knoglemarvens bloddannende celler, karakteriseret ved et atypisk blodbillede med ukontrolleret vækst af blodceller og tendens til progression og recidiv.

Dækningen omfatter:

- Akut leukæmi/Kronisk myeloid leukæmi/Myelomatose/Non-Hodgkin's lymfom
- Hodgkin's lymfom i stadie II-IV
- Højrisiko myelodysplastisk syndrom (MDS)
- Kronisk myelomonocytær leukæmi (CMML)

Diagnosen kræft anses for stillet, når en speciallæge i diagnostisk vævsundersøgelse har stillet en af ovenstående diagnoser baseret på mikroskopisk og/eller flowcytometrisk undersøgelse af blod, knoglemarv eller andet væv.

Tillige omfattes behandlingskrævende:

- Kronisk lymfatisk leukæmi (CLL)/småcelletlymfocytært lymfom (SLL)
- Essentiel trombocytose
- Polycytemia vera
- Myelofibrose

Med behandlingskrævende forstås sygdom, der kræver celledræbende behandling (inkl. kemoterapi, strålebehandling og biologisk behandling) rettet mod sygdommen. Behandling med acetylsalicylsyre, binyrebarkhormon og åreladning anses ikke for celledræbende behandling.

For kræftformer, hvor det er et krav at sygdommen er behandlingskrævende, anses diagnosen for stillet på datoen, hvor det fremgår i journalen fra en onkologisk eller hæmatologisk afdeling, at der er indikation for behandling af sygdommen.

Dækningen omfatter **ikke**:

- Forstadier til kræft i blod, lymfe eller de bloddannende organer
- Lymfomer alene lokaliseret til huden

Generelt for § 7 A

Hvis forsikrede inden forsikringstidens begyndelse har fået diagnosticeret kræft, og der er gået mindst 10 år, uden forsikrede har fået stillet en kræftdiagnose, vil der være ret til udbetaling, hvis der atter diagnosticeres en kræftsygdom i forsikringstiden, og som opfylder betingelserne i § 7 A.

Der kan ske udbetaling for op til to kræftdiagnoser, der diagnosticeres i forsikringstiden, og som opfylder betingelserne i § 7 A. Det er dog en betingelse for udbetaling for den anden kræftdiagnose, at der er gået mindst 10 år, siden den første kræftdiagnose i forsikringstiden blev stillet. Det er yderligere en betingelse for anden udbetaling, at der ikke er konstateret tilbagefald (recidiv) af kræftdiagnosen i 10-års perioden.

B. Blodprop i hjertet (hjerterinfarkt)

Akut opstået henfald af en del af hjertets muskulatur som følge af utilstrækkelig blodtilførsel til den pågældende del af hjertet.

Diagnosen skal kunne dokumenteres og være baseret på:

- Typisk stigning og fald af blodværdierne (troponiner eller CK-MB)

Sammen med mindst ét af følgende kriterier:

- Sygehistorie med pludseligt opståede typiske, vedvarende bryst smerter, eller
- Samtidigt opståede elektrokardiografiske forandringer, forenelige med diagnosen akut myokardieinfarkt

Diagnosen anses for stillet, når ovenstående betingelser er opfyldt, og en kardiologisk speciallæge har stillet diagnosen blodprop i hjertet (hjerterinfarkt).

Såfremt forsikrede tidligere har fået stillet en diagnose jf. § 7 C (bypassoperation eller ballonudvidelse) og/eller § 7 W (indoperation af ICD-enhed) og/eller § 7 X (kronisk hjertesvigt), har forsikrede ikke krav på udbetaling efter § 7 B.

C. Bypassoperation eller ballonudvidelse ved kranspulsåreforkalkning

Foretaget hjertekirurgisk behandling af kranspulsåreforkalkning (revaskularisering) omfattende en eller flere kranspulsårer med anlæggelse af vene- og/eller arteriegrafts, eller foretaget ballonudvidelse på en eller flere af hjertets kranspulsårer.

Ved bypassoperation er der ret til udbetaling, hvis forsikrede er accepteret på venteliste.

Ved ballonudvidelse skal operation være gennemført.

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen. Ved planlagt bypassoperation er det datoen for accept på venteliste.

Såfremt forsikrede tidligere har fået stillet en diagnose, jf. § 7 B (blodprop i hjertet) og/eller § 7 W (indoperation af ICD-enhed) og/eller § 7 X (kronisk hjertesvigt), har forsikrede ikke krav på udbetaling efter § 7 C.

D. Hjerterklapkirurgi

Planlagt eller foretaget behandling af hjerterklapsygdomme med indsættelse af kunstig mekanisk eller biologisk hjerterklapprotese samt homograft eller klapplastik.

Ved planlagt operation skal forsikrede være accepteret på venteliste.

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen. Ved planlagt operation er det datoen for accept på venteliste

E. Hjerneblødning eller blodprop i hjernen (apopleksi)

En akut beskadigelse af hjernen eller hjernestammen med samtidig opståede objektive neurologiske udfaldssymptomer af mere end 24 timers varighed, som følge af et infarkt forårsaget af emboli eller trombose, af en blødning i hjernen eller mellem hjernehalvdele. Der skal foreligge hjernescanning (CT/MR) med fund svarende til ovennævnte lidelser.

Såfremt en blodprop i hjernen ikke er påvist ved en hjernescanning (CT/MR), er tilfældet omfattet, hvis klassiske kliniske tegn på blodprop i hjernen er opfyldt, og der er varige objektive neurologiske udfaldssymptomer i form af lammelser, taleforstyrrelser, synsforstyrrelser eller intellektuel reduktion.

De objektive neurologiske udfaldssymptomer kan tidligst vurderes efter 3 måneder.

Diagnosen anses for stillet, når ovenstående betingelser er opfyldt og en neurologisk speciallæge har bekræftet objektive neurologiske udfaldssymptomer og har stillet diagnosen apopleksi.

Dækningen omfatter **ikke**:

- Transitorisk cerebral iskæmi (TCI)/Transitorisk iskæmisk attack (TIA)
- Hjerterinfarkter påvist tilfældigt ved hjernescanning (CT/MR), f.eks. som led i udredning af anden sygdom
- Blodpropper eller blødninger i den perifere del af nervevævet, dvs. udenfor hjernen, f.eks. i øjne og ører

F. Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer (aneurisme) eller intrakranielt arteriovenøst karmisdannelse (AV-malformation) samt kavernøst angiom i hjernen

Planlagt eller gennemført operation for sækformet udvidelse af hjernens pulsårer, intrakranielt arteriovenøst karmisdannelse eller kavernøst angiom, som skal være påvist ved røntgenundersøgelse af hjernens pulsårer (angiografi) eller CT/MR-scanning.

Dækning omfatter også tilfælde, hvor der er operationsindikation, men operation ikke kan gennemføres af tekniske årsager.

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen. Ved planlagt operation er det dato for accept på venteliste. Hvis operation ikke er teknisk mulig, er det dato, hvor det fremgår i journalen fra en neurologisk eller neurokirurgisk afdeling, at der er operationsindikation, men operation ikke er teknisk mulig.

G. Visse godartede svulster i hjerne og rygmarv

Godartede svulster opstået i hjerne, hjernestamme, rygmarv eller disse organers hinde (centralnervesystemet), som enten

- ikke kan fjernes helt (radikalt) ved operation, eller
- som efter radikal operation efterlader følgetilstande i nervesystemet, der medfører en méngrad på mindst 15 % efter Arbejdsmarkedets Erhvervs sikrings méntabel. Méngraden kan tidligst vurderes 3 måneder efter operationen. Eller
- hvor der er operationsindikation, men operation ikke kan gennemføres af tekniske årsager

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen.

Hvis operation ikke er teknisk mulig, er det dato, hvor det fremgår i journalen fra en neurokirurgisk afdeling, at der er operationsindikation, men operation ikke er teknisk mulig.

Dækningen omfatter ikke:

- Cyster eller granulomer
- Schwannomer/neurinomer, herunder acusticusneurinomer
- Hypofyseadenomer

H. Dissemineret sklerose

En kronisk sygdom, der klinisk er karakteriseret af gentagne anfald med neurologiske udfaldssymptomer fra forskellige dele af centralnervesystemet.

Diagnosen skal dokumenteres ved én eller flere veldefinerede episoder (anfald) af symptomer, som må henregnes til dissemineret sklerose. Desuden dækkes primær progressiv sklerose. Diagnoserne skal være bekræftet ved mindst én af følgende tre undersøgelser:

- Forhøjet IgG indeks eller oligoklonale bånd i spinalvæsken
- Forlænget latens ved VEP (ikke tilstrækkeligt, hvis der klinisk kun er affektion af nervus opticus)
- Typiske forandringer ved MR-scanning af centralnervesystemet, med multiple affektioner af den hvide substans

Diagnosen anses for stillet, når ovenstående betingelser er opfyldt, og en neurologisk speciallæge har stillet diagnosen dissemineret sklerose.

I. Motorisk nervecellesygdom (MND)

Motorisk nervecellesygdom (MND) af en af typerne:

- Amyotrofisk lateral sklerose (ALS)
- Progressiv bulbær parese (PBP)
- Progressiv muskelatrofi (PMA)
- Primær lateral sklerose (PLS)

Diagnosen anses for stillet, når en neurologisk speciallæge har stillet en af de dækkede diagnoser.

J. Visse muskel- og nervesygdomme

Progressiv muskeldystrofi af en af typerne:

- Facio-/scapulo-/humeral dystrofi
- Limb-girdle muskeldystrofi
- Myastenia gravis
- Hereditær motorisk sensorisk neuropati (tidligere kaldet Mb. Charcot-Marie-Tooth), eller
- Inklusionslegememyositis

Diagnosen anses for stillet, når en neurologisk speciallæge har stillet en af de dækkede diagnoser.

K. Hiv-infektion som følge af blodtransfusion eller arbejdsbetinget smitte

Infektion med hiv som følge af blodtransfusion modtaget efter forsikringens ikrafttrædelsestidspunkt.

Kun personer, der af Sundhedsstyrelsen er fundet berettigede til godtgørelse for transfusionsoverført hiv-infektion, opfylder betingelserne for udbetaling af forsikringen.

Desuden omfattes personer, der under udførelse af deres professionelle erhverv i forbindelse med arbejdsbetingede læsioner eller udsættelse for smitte på slimhinderne, udvikler hiv-infektion.

Til dokumentation af smitteoverførelsen kræves, at uheldet er anmeldt som arbejdsskade samt en negativ hiv-test udført inden for den første uge efter smitteudsættelsen, efterfulgt af en positiv hiv-test inden for de næste 12 måneder.

Diagnosen anses for stillet, når ovenstående betingelser er opfyldt, og en infektionsmedicinsk speciallæge har stillet diagnosen hiv.

L. Aids

En sygdom i immunsystemet forårsaget af infektion med human immunodefekt virus (hiv).

Diagnosen skal opfylde Sundhedsstyrelsens kriterier for anmeldelsespligtig aids.

Diagnosen anses for stillet, når ovenstående betingelse er opfyldt, og en infektionsmedicinsk speciallæge har stillet diagnosen aids.

Er forsikrede diagnosticeret hiv-positiv inden forsikringstiden, har forsikrede ikke krav på udbetaling efter § 7 L.

M. Kronisk nyresvigt

Nyresvigt i en sværhedsgrad så begge nyrer kronisk og uigenkaldeligt holder op med at fungere, hvilket resulterer i at enten varig dialyse eller nyretransplantation foretages.

Ved planlagt nyretransplantation med nekronyre skal forsikrede være accepteret på aktiv venteliste.

Diagnosen anses for stillet, når varig dialyse er igangsat.

Ved nyretransplantation fra levende donor anses diagnosen for stillet på transplantationsdatoen og ved planlagt nyretransplantation med nekronyre anses

diagnosen for stillet på datoen for accept på aktiv venteliste.

N. Større organtransplantationer

Planlagt eller foretaget organtransplantation omfattende hjerte, lunge, lever, bugspytkirtel eller stamceller/knoglemarv, hvor forsikrede er modtager.

Ved planlagt organtransplantation skal forsikrede være accepteret på aktiv venteliste.

Diagnosen anses for stillet på transplantationsdatoen. Ved planlagt organtransplantation er det datoen for accept på aktiv venteliste. Ved organtransplantation med autologe stamceller/knoglemarv anses diagnosen for stillet på transplantationsdatoen.

P. Parkinsons sygdom (paralysis agitans)

Primær Parkinsons sygdom med hovedsymptomerne muskelrigiditet, tremor eller oligokinesi. Symptomer på Parkinsons syge fremkaldt af psykofarmaka er ikke omfattet.

Diagnosen anses for stillet, når en neurologisk speciallæge har stillet diagnosen Parkinsons sygdom (paralysis agitans).

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2002.

Q. Blindhed

Totalt og irreversibelt tab af synsfunktionen på begge øjne, hvor synsstyrken på bedste øje er 1/60 eller derunder.

Diagnosen anses for stillet, når en speciallæge i øjenssygdomme har vurderet og bekræftet synstabet i journalen.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2002.

R. Døvhed

Totalt og irreversibelt høretab på begge ører, med en høretærskel på 100 dB eller derover på alle frekvenser.

Diagnosen anses for stillet, når en speciallæge fra audiologisk afdeling har vurderet og bekræftet høretabet i journalen.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2002.

S. Aorta sygdom (sygdom i hovedpulsåren)

Aorta sygdom omfatter:

- En lokal udvidelse af aorta (aortaaneurisme) til over 5 cm i diameter
- En lokal udvidelse af aorta (aortaaneurisme), som er opereret
- Bristning af aorta (aortaruptur)
- Bristning i aortas indre lag og blødning ind i aortavæggen (aortadissektion), eller
- Total aflukning af aorta (total aortaokklusion)

Benævnelsen aorta inkluderer både den thorakale og abdominale del af aorta, men ikke dens grene.

Diagnoserne skal være dokumenteret ved enten:

- Ultralydsscanning
- Ekkokardiografi eller CT/MR-scanning

Ved aortaaneurisme anses diagnosen for stillet på operationsdatoen, eller når udvidelsen af aorta er målt til over 5 cm i diameter.

Ved aortaruptur, aortadissektion og total aortaokklusion anses diagnosen for stillet, når der foreligger dokumentation ved kliniske fund og ultralyd, ekkokardiografi eller CT/MR scanning.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2005.

T. Følger efter hjerne- eller hjernehindebetændelse

Blivende neurologiske følger efter infektion i hjerne, hjernenerverødder eller hjernehinder forårsaget af bakterier, vira eller svampe. De blivende neurologiske følger skal have medført en méngrad på mindst 8 % efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings méntabel.

Diagnosen skal være stillet ud fra:

- Påvisning af mikrober i spinalvæsken, eller
- Spinalvæskeundersøgelse med påvisning af tydelig inflammatorisk reaktion (pleocytose), herunder forhøjet antal hvide blodlegemer og protein, og eventuelt suppleret med CT/MR-scanning

Méngraden kan tidligst vurderes 3 måneder efter foretaget spinalvæskeundersøgelse, som påviste hjerne- eller hjernehindebetændelse. Méngraden skal være vurderet og bekræftet af en neurologisk eller infektionsmedicinsk speciallæge.

Når ovenstående betingelser er opfyldt, anses diagnosen for stillet på 3 måneders dagen efter foretaget spinalvæskeundersøgelse, som påviste hjerne- eller hjernehindebetændelse.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2005.

U. Følger efter Borreliainfektion eller Tick Borne Encephalitis (TBE)

Længerevarende eller kronisk neuroborreliose som følge af flåtbid, der har medført blivende neurologiske følger. De blivende neurologiske følger skal have medført en méngrad på mindst 8 % efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings méntabel.

Diagnosen skal være stillet ud fra spinalvæskeundersøgelser med borrelia/TBE-specifikke antistoffer.

Méngraden kan tidligst vurderes 3 måneder efter foretaget spinalvæskeundersøgelse, som påviste Borreliainfektion eller Tick Borne Encephalitis (TBE). Méngraden skal være vurderet og bekræftet af en neurologisk eller infektionsmedicinsk speciallæge.

Når ovenstående betingelser er opfyldt, anses diagnosen for stillet på 3 måneders dagen efter foretaget spinalvæskeundersøgelse som påviste Borreliainfektion eller Tick Borne Encephalitis (TBE).

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2005.

V. Større forbrændinger, forfrysninger eller ætsninger

Brandsår, forfrysninger eller ætsninger af 3. grad, der dækker mindst 20 % af forsikredes legemsoverflade.

Diagnosen anses t for stillet, når ovenstående betingelser er opfyldt, og der i journalen foreligger en vurdering og bekræftelse fra en brandsårsafdeling.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2007.

W. Indoperation af ICD-enhed (hjertestøder) som sekundær profylakse

Gennemført implantation af implanterbar cardioverter defibrillator (ICD) på grund af dokumenteret tidligere livstruende hjerterytmeforstyrrelse (sekundær profylakse).

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen

Undtaget fra dækning er indoperation af almindelig pacemaker.

Såfremt forsikrede tidligere har fået stillet en diagnose, jf. § 7 B (blodprop i hjertet) og/eller § 7 C (bypassoperation eller ballonudvidelse) og/eller § 7 X (kronisk hjertesvigt), har forsikrede ikke krav på udbetaling efter § 7 W.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2014.

X. Kronisk hjertesvigt med indoperation af ICD/CRT-enhed eller langtidsholdbar mekanisk hjertepumpe, f.eks. Heartmate

Kronisk hjertesvigt med nedsat uddrivningsfraktion (EF) i venstre ventrikel på 35 % eller derunder trods optimeret medicinsk behandling. Der skal være gennemført implantation af et avanceret pacemakersystem (cardioverter defibrillator (ICD-enhed) eller biventrikulær pacemaker (CRT-enhed) eller langtidsholdbar mekanisk hjertepumpe, f.eks. Heartmate.

Diagnosen anses for stillet på operationsdatoen, når ovenstående betingelser er opfyldt.

Undtaget fra dækning er indoperation af almindelig pacemaker.

Såfremt forsikrede tidligere har fået stillet en diagnose, jf. § 7 B (blodprop i hjertet) og/eller § 7 C (bypassoperation eller ballonudvidelse) og/eller § 7 W (indoperation af ICD-enhed), har forsikrede ikke krav på udbetaling efter § 7 X.

Diagnosen er dækket fra 1. januar 2016, dog er indoperation af langtidsholdbar mekanisk hjertepumpe, f.eks. Heartmate, dækket fra 1. januar 2017.